

Handreiking publieksevenemen- ten GHOR Fryslân

Versie 1.0
Definitieve versie

Beheerstabel

Beheerder document	Beleidsmedewerker GHOR
Opstel datum	27 mei 2013

Data wijziging	Wat gewijzigd	Reden
10-12	Vaststelling	-

Gewenste vaststelling door	Hoofd bureau GHOR (E. Leentvaar)
Daadwerkelijke vaststelling door	Hoofd bureau GHOR (E. Leentvaar)
Revisiedatum	10-12-2015

Relatie met andere processen	Verzendlijst (incl. namen)
	RAV Fryslân NRK Friese gemeenten
Opleidingsaspecten	Communicatie aspecten
Publicatie	
☒ Website GHOR ☐ Extranet GHOR Fryslân ☒ G-schijf GHOR ☐ Anders, nl.....	Advisering gemeenten 2. Advisering – beleid t.b.v. evenementen

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Evenementen	4
Definitie evenement	4
Evenementenclassificatie	4
Handreiking	4
Doelgroep	5
Doel	5
1. Positie en rol van de GHOR bij evenementen	6
1.1 Positie	6
1.2 GHOR als adviseur van de gemeente	6
1.3 GHOR bij aanwezigheid evenement	6
1.3.1 Rollen bureau GHOR bij aanwezigheid	6
1.3.2 Wanneer wel en wanneer niet aanwezig?	7
2. De adviestaak van de GHOR	8
2.1 Multidisciplinair advies	8
2.2 Monodisciplinair advies	8
2.3 Termijnadvies GHOR	8
2.4 Uitgangspunten bij advisering	8
2.5 Opbouw van het advies	9
2.6 Kopie vergunning	9
2.7 Evaluatie advies	9
3. Instrumenten uitwerking advies bureau GHOR	10
3.1 Advies op basis van kwantitatieve gegevens (standaardadvies)	10
3.2 Maatwerk	10
3.3 Risicoscan	10
3.3.1 Niveaus van geneeskundige inzet	11
3.4 Nadere kwalitatieve analyse	12
4. Evenementen op Waddeneilanden	14
5. Technische Hygiëne	15
5.1 Inleiding	15
5.2 Advies en controle	15
6. Relatie tot de organisator en ketenpartners	16
6.1 GHOR in relatie tot de organisator van het evenement	16
6.1.1 Verantwoordelijkheidsverdeling geneeskundige inzet	16
6.1.2 Verantwoordelijkheden / taken organisator	16
6.2 Bureau GHOR in relatie tot haar ketenpartners	17
6.2.1 RAV Fryslân	17
6.2.2 Meldkamer Noord Nederland (Ambulancezorg)	17
6.2.3 Nederlandse Rode Kruis en EHBO-verenigingen	17
6.2.4 Ziekenhuizen en Dokterswacht Friesland	18
Bijlage 1 Aanvraagformulier evenementen GHOR	19
Bijlage 2 Standaardadvies	22
Bijlage 3 Evaluatie	24
Bijlage 4 Evaluatieformulier	25
Bijlage 5 Begrippenlijst	28

Inleiding

De veiligheidsregio Fryslân kent sinds maart 2012 een vastgesteld regionale aanpak evenementen in Fryslân. Dit evenementenbeleid beschrijft de afspraken die regionaal zijn gemaakt over de wijze waarop gemeenten en hulpdiensten omgaan met risicovolle evenementen. Het regionaal evenementenbeleid beschrijft een aantal regionale afspraken met betrekking tot evenementen in Fryslân. Een van de afspraken betreft de classificatie van evenementen. Gemeenten zijn volgens afspraak verplicht om hun evenementen te classificeren. Hierbij moeten ze een risico-inschatting maken of het evenement regulier (A), aandacht (B) of risicovol (C) is. De belasting zit vooral in de risico's ten aanzien van openbare orde en veiligheid, mobiliteit en de verwachte druk vanuit het evenementen op de hulpverleningsdiensten. Het classificeren van het evenement gebeurt aan de hand van een hulpmiddel uit het regionaal evenementenbeleid (afkomstig van de Handreiking Evenementenveiligheid). De classificatie van evenementen heeft ook gevolgen voor de werkwijze van bureau GHOR Fryslân. Deze komt daarom geregeld in dit stuk terug.

GHOR Fryslân is de Geneeskundige HulpverleningsOrganisatie in de Regio. GHOR Fryslân zorgt er voor dat de zorgorganisaties tijdens een crisis als een samenhangende zorgketen kunnen optreden om zo gezondheidsrisico's voor burgers te voorkomen of beperken. Dit doet de GHOR in samenwerking met de zorgorganisaties, veiligheidsorganisaties en gemeente(n).

GHOR Fryslân is verantwoordelijk voor de coördinatie van het opschalen van de dagelijkse zorg. De GHOR richt zich op *acute gezondheidszorg*: medische zorg op plaats van het incident en het vervoer van slachtoffers, en op *publieke gezondheidszorg*: het beschermen van de volksgezondheid. GHOR-functionarissen coördineren en regisseren de inzet van alle zorgorganisaties, waaronder de regionale ambulance voorziening, ziekenhuizen, huisartsen en de GGD. De zorgorganisaties zijn zelf verantwoordelijk voor het verlenen van verantwoorde zorg, ook tijdens rampen en crises en dus verantwoordelijk voor de voorbereiding daarop.

Bureau GHOR Fryslân, onderdeel van Veiligheidsregio Fryslân, is tijdens en in de voorbereiding op een crisis de verbindende schakel tussen de zorgorganisaties, veiligheidsorganisaties en gemeente(n). Onder andere door het opleiden, trainen en oefenen van GHOR-functionarissen en het maken van afspraken met en adviseren van zorgorganisaties en gemeenten ten behoeve van de geneeskundige hulpverlening tijdens rampen en crises.

Evenementen

Alle aangemelde evenementen worden op een regionale evenementenkalender geplaatst. Het onderhoud van en toezicht op de evenementenkalender is neergelegd bij de Politie Noord Nederland. De evenementenkalender wordt gepubliceerd op het extranet van Veiligheidsregio Fryslân. De regionale evenementenkalender heeft als belangrijkste doel ongewenste samenloop van evenementen in een vroegtijdig stadium te onderkennen.

Definitie evenement

Voor de definitie van het begrip 'evenement' wordt aangesloten bij de definitie zoals vermeld in de (model) algemene plaatselijke verordening (APV) van de Vereniging Nederlandse Gemeenten. Het is een brede begripsomschrijving waarop slechts enkele uitzonderingen worden gemaakt. De definitie luidt: *'elke voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak.'*

Evenementenclassificatie

Voor evenementen zijn een drietal classificaties erkend:

- Reguliere evenementen (A) waarbij de aanwezigheid van risico's (zeer) onwaarschijnlijk is.
- Aandachtsevenementen (B) waarbij de aanwezigheid van risico's aannemelijk is.
- Risicovolle evenementen (C) waarbij de aanwezigheid van risico's zeer waarschijnlijk is.

Handreiking

Deze 'Handreiking publiekevenementen Bureau GHOR Fryslân' beschrijft in detail de rol van de GHOR en bureau GHOR bij evenementen. Het gaat om de rol voor, tijdens en na evenementen. In de handreiking van de GHOR wordt gekeken naar de relatie die de GHOR heeft met verschillende partijen zoals gemeenten, andere hulpdiensten, organisatoren van evenementen en partijen die de ge-

Handreiking publiekevenementen	Versie [1.0] + [10-12-2013]	GHOR Fryslân
Auteur: Beleidsmedewerker GHOR	Status: [definitief]	Pagina 4 van 30

neeskundige hulpverlening organiseren. De handreiking beschrijft ook voor die partijen de verplichtingen, verantwoordelijkheden en afspraken die hieruit voortkomen.

Doelgroep

De handreiking is bedoeld voor de Friese gemeenten, de ketenpartners van de GHOR, organisatoren van evenementen en de medewerkers van bureau GHOR. Het is gebaseerd op de 'landelijke handreiking geneeskundige advisering publieksevenementen' en 'Handreiking Evenementenveiligheid (HEV) 2011' en de 'regionale aanpak evenementen Fryslân' van Veiligheidsregio Fryslân.

Doel

Het doel van deze handreiking is duidelijkheid verschaffen over geneeskundige en gezondheidskundige advisering en hulpverlening bij evenementen en de afspraken daarover met de diverse bij evenementen betrokken organisaties. De handreiking heeft een groot aantal bijlagen, die het beschrevene moeten verduidelijken en/of ondersteunen.

De handreiking inclusief bijlagen vindt u terug op de website van bureau GHOR Fryslân:
www.ghorfryslan.nl.

1. Positie en rol van de GHOR bij evenementen

1.1 Positie

De burgemeester is eindverantwoordelijk voor Openbare Orde en Veiligheid en het beschermen en bevorderen van de gezondheid van de bevolking. De voorbereiding op (grootschalige) evenementen valt onder de verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur. De gemeente is het bestuursorgaan dat regels moet stellen voor evenementen, die vastgelegd worden in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). De voorbereiding van de gemeenten op een evenement voltrekt zich volgens een aantal processtappen. Het begin van de voorbereiding is het indienen van een aanvraag door de evenementenorganisator. Hierna wordt een vergunningverleningprocedure opgestart waarbij door de gemeente advies wordt ingewonnen bij de hulpverleningsdiensten.

1.2 GHOR als adviseur van de gemeente

De GHOR is, indien nodig, adviseur van de gemeenten met betrekking tot de vergunningverlening bij evenementen. Het advies wordt gemaakt op basis van de verwachte reguliere zorgvragen en een inschatting van de zorggerelateerde veiligheidsaspecten, waarna gericht maatregelen kunnen worden getroffen voor de geneeskundige zorg tijdens evenementen. Bureau GHOR heeft tevens een rol als aanspreekpunt / informatiepunt voor de partijen in de zorgsector in het kader van evenementen. Ook draagt bureau GHOR zorg voor de afstemming met de GGD voor de advisering voor de gezondheidskundige aspecten, met name van de technische hygiëne. De GGD is op grond van de Wet Publieke Gezondheid in algemene zin verantwoordelijk voor gezondheidskundige advisering.

Het (geneeskundig) advies van de GHOR is zowel gericht op de dagelijkse zorg als op het voorkomen en bestrijden van calamiteiten. In de advisering van de GHOR wordt rekening gehouden met de mogelijkheden en invalshoeken van de hele gezondheidsketen. De GHOR zorgt ervoor dat die advies-taak een adequate plaats krijgt in het totale advies. De adviestaak van de GHOR is een afgeleide van de GHOR-taak binnen de rampenbestrijding en crisisbeheersing, waarin de GHOR verantwoordelijk is voor de advisering voor en coördinatie van de geneeskundige hulpverlening.

Dit sluit ook aan op de missie van bureau GHOR Fryslân.

'De GHOR zorgt er voor dat de zorgorganisaties tijdens een crisis als een samenhangende zorgketen kunnen optreden. Bureau GHOR Fryslân houdt zich bezig met de randvoorwaarden die in de voorbereiding op een ramp of een crisis voor de geneeskundige hulpverlening nodig zijn en is daarbij de verbindende schakel tussen de zorgorganisaties, veiligheidsorganisaties en het openbaar bestuur.'

1.3 GHOR bij aanwezigheid evenement

De afgelopen jaren is het aantal (grote) evenementen in Fryslân behoorlijk toegenomen. Primaire taak van bureau GHOR Fryslân hierbij is het adviseren aan de gemeente als vergunningverlener over de geneeskundige hulpverlening. Gezien de capaciteit kan bureau GHOR niet bij alle evenementen aanwezig zijn. En in de meeste gevallen is het niet nodig, wanneer de adviezen worden overgenomen bestaan er in principe weinig specifieke / extra geneeskundige en gezondheidskundige risico's. Daarnaast is in de voorbereiding en evaluatie van een evenement ook de netwerkfunctie van belang; in de meeste gemeenten zijn inmiddels vaste overlegvormen ontstaan, waar bureau GHOR in vertegenwoordigd is.

1.3.1 Rollen bureau GHOR bij aanwezigheid

Bureau GHOR als adviseur van de gemeente

Zoals hierboven al is aangegeven kan een vertegenwoordiger van bureau GHOR aanwezig zijn als een van de deelnemers van het veiligheidsteamoverleg. Het veiligheidsteamoverleg is een initiatief van de gemeente en vindt veelal plaats bij risicovolle evenementen. In het (multidisciplinair) veiligheidsteam zitten vertegenwoordigers van de gemeente, organisator en hulpverleningsorganisaties. De vertegenwoordiger van bureau GHOR is adviserend en gericht op de tijdens een evenement gewenste zorg (gezondheidszorg en geneeskundige zorg) en technische hygiëne. Dit is een afgeleide van haar taak binnen de rampenbestrijding waarin de procesverantwoordelijkheid voor acute zorg en publieke gezondheidszorg bij de GHOR is belegd. Bureau GHOR heeft ook een rol bij de evaluatie, deze rol is in paragraaf 2.7 toegelicht.

GHOR als coördinator van de geneeskundige hulpverlening

De GHOR kan ook als rol hebben om tijdens een evenement de coördinatie van de medische hulpverlening op zich te nemen. De inzet van coördinatie is niet patiëntgericht, maar procesgericht. Het gaat om multidisciplinaire afstemming op de evenementenlocatie. Wanneer GHOR-personeel tijdens het evenement aanwezig moet zijn, is de te leveren inzet ten minste vergelijkbaar met het competentieniveau van een Officier van Dienst Geneeskundige zorg (OVD-G)¹. De aanwezigheid van bureau GHOR zal in het advies worden opgenomen en in de vergunning bepaald.

Bureau GHOR bij steekproeven

Bij nieuwe evenementen of wanneer bureau GHOR het zelf noodzakelijk acht door geschatte gezondheidsrisico's kan bureau GHOR aanwezig zijn voor een steekproef. De vertegenwoordiger van bureau GHOR zal dan in de praktijk het evenement ervaren en daarbij de afwegingen zoals in het advies gegeven ervaren. Indien bureau GHOR een steekproef gaat houden bij het evenement zal dit in het advies worden opgenomen.

De meerwaarde van de aanwezigheid van bureau GHOR voor de gemeente, de evenementenorganisator en bureau GHOR zelf is:

- Check of het advies dat bureau GHOR gegeven heeft in overeenstemming is met de praktijk van het evenement (zowel check op te veel als te weinig).
- Ad hoc kunnen aanpassen van het advies wanneer de omstandigheden veranderen, bijvoorbeeld wanneer het weer omslaat (vooraf meegenomen in mogelijke scenario's) of het bezoekersaantal wijzigt (zonder voor de kosten op te draaien). Dit zal altijd in samenspraak zijn met de gemeente en overige multidisciplinaire partijen.
- Signalerende functie richting dienstdoende Algemeen Commandant Geneeskundige zorg (AC Gz) en Officier van Dienst Geneeskundige zorg (OVD-G) en beeldvorming tijdens een incident.
- Signalerende functie richting zorginstellingen als ziekenhuizen, Meldkamer Noord Nederland (Ambulancezorg), RAV Fryslân en huisartsen.
- Briefen van EHBO'ers die worden ingezet bij een evenement, omdat bureau GHOR dezelfde taal spreekt; is feitelijk geen taak van bureau GHOR, maar van evenementenorganisator / gemeente.

1.3.2 Wanneer wel en wanneer niet aanwezig?

Wanneer de evenementenkalender bekend is, worden door bureau GHOR (team evenementen en bureauhoofd GHOR) jaarlijks 10-15 evenementen aangemerkt waarbij een vertegenwoordiger van de GHOR aanwezig is.

---

¹ Een Algemeen Commandant Geneeskundige zorg of Hoofd Actiecentrum GHOR kan deze rol ook invulling geven.

2. De adviestaak van de GHOR

2.1 Multidisciplinair advies

Samen met de politie, brandweer en gemeente (bureau bevolkingszorg) zorgt bureau GHOR er ook voor dat er een integrale advisering ten aanzien van veiligheid bij een evenement plaatsvindt. Deze integrale advisering vindt plaats in de werkgroep evenementen van Veiligheidsregio Fryslân. De werkgroep vult het model multidisciplinair veiligheidsadvies². Het doel van het model is om een multidisciplinair advies te geven over maatregelen die genomen moeten worden om de geïventariseerde risico's tot een aanvaardbaar niveau terug te brengen. Het integraal advies van de werkgroep evenementen is zwaarwegend, maar staat los van het advies van lokale en regionale ketenpartners en de maatregelen die de organisatie zelf al heeft genomen.

2.2 Monodisciplinair advies

Als een evenementenorganisator een aanvraag indient bij de gemeenten en de gemeente deze adviesaanvraag bij bureau GHOR indient begint de rol van bureau GHOR. Indien nodig wint de gemeente advies in bij bureau GHOR. Of advies inwinnen bij bureau GHOR nodig is kan de gemeente bepalen aan de hand van de checklist in het aanvraagformulier evenementen GHOR (zie website³/bijlage I). Soms zal het zo zijn dat er geen specifiek advies nodig is, dan is het standaardadvies voldoende. Deze evenementen (veelal de reguliere evenementen conform de regionale aanpak) handelen de gemeenten zelf af. Het is wel aan te raden om altijd een aantal standaardvoorwaarden uit het standaardadvies van bureau GHOR (bijlage II) in een evenementenvergunning op te nemen. Dit standaardadvies met algemene voorwaarden geldt voor evenementen met minder dan 2.000⁴ gelijktijdige bezoekers (waaronder zowel toeschouwers, deelnemers als personeel verstaan moeten worden), waarbij dan sprake moet zijn van een laag risicoprofiel zonder verzwarende factoren. Dit standaardadvies kan na het invullen van de checklist aangevraagd worden en ontvangt de vergunningverlener gelijk in de mailbox.

Wanneer op basis van de checklist duidelijk wordt dat het aanvragen van maatwerkadvies bij bureau GHOR noodzakelijk is, kan dit ook via de website aangevraagd worden. Van belang is wel dat er voldoende informatie wordt aangeleverd om te kunnen adviseren.

2.3 Termijnadvies GHOR

Bureau GHOR adviseert de gemeente schriftelijk. Binnen maximaal 15 werkdagen na ontvangst van de volledige aanvraag streeft bureau GHOR om een geneeskundig advies uit te brengen. Wanneer deze termijn door bijzondere omstandigheden niet gehaald wordt, ontvangt de gemeente een brief waarin het uitstel wordt aangegeven. Dit uitstel van geneeskundige advisering zal ook van toepassing zijn bij risicovolle evenementen waar een langere voorbereidingstijd voor nodig is; denk hierbij aan voorbeelden als Opendagen Vliegbasis, Tall Ships Harlingen, Elfstedentocht etc.

2.4 Uitgangspunten bij advisering

Bureau GHOR heeft een loketfunctie voor de geneeskundige keten. Een gemeente krijgt met het advies van bureau GHOR een advies waarbij gekeken is vanuit de geneeskundige keten. Bureau GHOR kijkt welke zorg gewenst is tijdens een evenement, in combinatie met reguliere zorg. Bij het maken van een advies staan voor bureau GHOR drie vragen centraal:

1. Welke gezondheidsrisico's brengt een evenement met zich mee voor de gezondheid van de bezoekers en welke maatregelen dienen te worden genomen om deze risico's te beperken / voorkomen? Bij de beoordeling hiervan kan uiteraard ook de expertise van de organisator en eventueel ook richtlijnen en adviezen van brancheorganisaties en sportbonden betrokken worden.
2. Is de reguliere hulpverleningscapaciteit berekend op de te verwachten extra vraag vanuit het evenement, of moet de geneeskundige keten proactief worden opgeschaald (o.a. eerstehulpverlening, ambulancezorg, huisartsen, ziekenhuizen, psychosociale nazorg)?

² Model voor een multidisciplinair veiligheidsadvies risicovolle evenementen, mei 2013.

³ www.ghorfryslan.nl/aanvraagformulierevenementenghor

⁴ hiermee wordt afgeweken van het landelijke beleid van GHOR NL dit omdat binnen de Veiligheidsregio Fryslân 2.000 bezoekers risico's met zich mee brengen die beoordeeld moeten worden door bureau GHOR op geneeskundig vlak

3. Is de continuïteit van de geneeskundige hulpverlening in de regio voldoende gewaarborgd? Een evenement kan deze continuïteit namelijk bedreigen, bijvoorbeeld wanneer bij een marathon een groot deel van het verzorgingsgebied slecht bereikbaar is.

Bovenstaande drie vragen hebben betrekking op een uitbreiding van de reguliere zorgverlening. Bij de analyse wordt ook stilgestaan bij de mogelijkheid dat zich calamiteiten voordoen. De aanpak daarvan moet belegd zijn in een calamiteitenplan / veiligheidsplan waarin ook specifieke (multidisciplinaire) scenario's uitgewerkt moeten worden. Voor evenementen zijn dat bijvoorbeeld scenario's als paniek in menigten, extreme weersomstandigheden en uitval van nutsvoorzieningen.

2.5 Opbouw van het advies

Het monodisciplinaire advies van bureau GHOR richt zich op de volgende thema's.

1. Geneeskundige hulpverlening

Hier wordt de gewenste inzet van EHBO-ers en eventueel professionele hulpverleners beschreven. Hierbij wordt ook de continuïteit van de zorg in de regio meegewogen. De berekening gebeurt met behulp van de risicoscan uit de Regionale aanpak evenementen Fryslân.

2. Hygiënezorg

De maatregelen met betrekking tot technische hygiënezorg staan hier beschreven. Technische hygiënezorg heeft tot doel het voorkomen van infectieziekten. De GGD is op grond van de Wet Publieke Gezondheid verantwoordelijk voor het afgeven van een inhoudelijk advies op het gebied van technische hygiëne in het kader van de preventie van gezondheidsproblemen. Bureau GHOR treedt bij de advisering voor de vergunningverlening op als 'loket', zodat de gemeente een aanspreekpunt heeft. De GGD maakt haar advisering aan de hand van de Hygiënerichtlijnen voor publieksevenementen van het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid (LCHV).

3. Preventie

Hier staat of er nog bijzondere omstandigheden op gezondheidskundig gebied zijn die aanvullende eisen met zich meebrengen. Onder preventieve maatregelen kunnen aspecten als calamiteitenroutes, al dan niet gebruik van glaswerk en afvalbakken worden verstaan.

2.6 Kopie vergunning

De gemeenten sturen bureau GHOR een (digitaal) afschrift van de verleende evenementenvergunning waarover bureau GHOR heeft geadviseerd in de vorm van een standaardadvies of maatwerk. Uitgangspunt van bureau GHOR is dat haar adviezen integraal in een vergunning worden overgenomen, maar de gemeenten hebben hierin een zelfstandige beslissingsbevoegdheid. Indien de vergunning afwijkt van het GHOR-advies, vindt er geen aanpassing plaats van het afgegeven advies vanuit bureau GHOR.

2.7 Evaluatie advies

Na een evenement heeft de GHOR een belang bij een goede evaluatie.. Doel van de evaluatie is om na te gaan of het advies ten aanzien van de ingezette hulpverleningscapaciteit voldeed aan de hulpbehoefte, hygiënezorg en overige geneeskundige aspecten. De uitkomsten van de evaluatie worden bij de volgende advisering weer gebruikt. In principe worden alleen de risicovolle evenementen geëvalueerd. De organisatie van de evaluatie is een verantwoordelijkheid van de gemeente. Bij voorkeur is de evaluatie multidisciplinair en samen met de organisator. De wijze van evalueren van bureau GHOR is terug te vinden in bijlage III. Bij risicovolle evenementen verzoekt bureau GHOR de organisatie binnen twee weken na het evenement een terugkoppeling te geven over het verloop van het evenement, aantal zorgcontacten en andere bijzonderheden (zie format bijlage IV). Reguliere en aandachtsevenementen worden alleen geëvalueerd bij een directe aanleiding of als ze vooraf zijn aangemerkt als steekproefevenementen (zie § 1.3).

Met de Regionale Ambulance Voorziening (RAV) Fryslân en het Nederlandse Rode Kruis noodhulpregio Fryslân evalueert bureau GHOR jaarlijks haar werkwijze rondom de advisering van evenementen. Voor de overige ketenpartners wordt het daar waar relevant meegenomen in de reguliere overleggen.

3. Instrumenten uitwerking advies bureau GHOR

3.1 Advies op basis van kwantitatieve gegevens (standaardadvies)

Het standaardadvies beperkt zich tot een getalsmatige (dus kwantitatieve) beoordeling van de omvang van het evenement met een laag risicoprofiel. Het aantal gelijktijdig aanwezige bezoekers is bepalend voor de benodigde zorgcapaciteit. Deze zorgcapaciteit wordt in drie inzetniveaus uitgesplitst en beschreven. Dit levert een generiek beeld op voor zowel het aantal benodigde hulpverleners als de noodzakelijke kwaliteit of deskundigheid. De gelijktijdig aanwezige bezoekers zijn op grond van beschikbare onderzoek op dit moment de enige valide en harde indicator voor bepaling van de zorgvraag. Bepaling van het aantal zorgverleners gebeurt via de risicoscan en risicoanalyse zoals beschreven in de 'Regionale aanpak evenementen Fryslân'. Het kan zijn dat er al een zorgstructuur beschikbaar is in het evenementengebied, hierdoor kan gemotiveerd afgeweken worden van het berekende aantal zorgverleners.

De uitkomst van het risicoanalysemodel wordt vastgelegd in het advies onder geneeskundige hulpverlening dat door bureau GHOR wordt aangeleverd bij de gemeenten. Het is de verantwoordelijkheid van bureau GHOR om te beoordelen of volstaan kan worden met een kwantitatief advies (standaardadvies) of dat sprake is van zodanige omstandigheden dat overgegaan moet worden tot een maatwerk.

3.2 Maatwerk

Het maatwerk is een uitbreiding van het kwantitatieve advies, waarbij het advies wordt uitgebreid met een inhoudelijke kwalitatieve analyse en advisering wordt toegevoegd. In het maatwerk wordt op uniforme wijze een aantal verzwarende omstandigheden getoetst, waarvoor aanvullende of meer specifieke eisen aan de orde moeten komen. Het betreft dan specifieke deskundigheid of hulpmiddelen voor het zorgaanbod. Indien er verzwarende omstandigheden worden benoemd, kan ook beargumenteerd worden afgeweken van het aantal of het niveau van de hulpverleners. Het advies zal zich echter vooral toespitsen op specifieke deskundigheid die aanvullend nodig is bovenop de benodigde zorgcapaciteit.

3.3 Risicoscan

Om tot een afgewogen advies te komen maakt bureau GHOR gebruik van de risicoscan uit de 'Landelijke handreiking geneeskundige advisering publieksevenementen' (december 2011). Hiermee kan een inschatting worden gemaakt van de gewenste kwantitatieve en kwalitatieve capaciteit van de geneeskundige inzet. Ook het niveau van de gewenste preparatie (planvorming) en coördinatie door de GHOR komt hierin naar voren.

De uitkomst volgens het model is echter vooral bedoeld als ondersteuning bij het opstellen van het advies. Er kunnen verzwarende factoren zijn die invloed hebben op het advies.

Gelijktijdige bezoekers	BLS	ALS	Coördinator
Tot 999	2		
1.000 – 1.999	2		
2.000 – 2.999	3		
3.000 – 3.999	4		
4.000 – 4.999	5		
5.000 – 5.999	6		
6.000 – 6.999	7		
7.000 – 7.999	8		
8.000 – 8.999	9		
9.000 – 9.999	10		
10.000 – 10.999	11		
11.000 – 11.999	12		
12.000 – 12.999	13		
13.000 – 13.999	14		
14.000 – 14.999	15		
15.000 – 19.999	> 15	> 1	1
20.000 – 39.999	> 19	> 2	1
> 40.000	> 38	> 4	1

Tabel 1: Risicobepaling en inzet in hulpverleningsniveaus

De algemene regel voor inzet van eerste hulpverleners is één hulpverlener per 1.000 gelijktijdig aanwezige bezoekers, met een minimum van twee hulpverleners. Een ondergrens waarbij eerste hulpverleners niet nodig zijn, is niet op voorhand aan te geven.

3.3.1 Niveaus van geneeskundige inzet

BLS (Basis Life Support)

Dit betreft het basisniveau van Basic Life Support (BLS), waar traditioneel de reguliere eerstehulpverleners onder wordt verstaan. De hulpverlener is in staat om generieke basishulp zonder specifieke hulpmiddelen te leveren. Als vertrekpunt voor de beschrijving van de noodzakelijke expertise wordt gerefereerd aan het Oranje Kruisboekje en de European First Aid Manual. Bij de inzet van deze hulpverleners moet het kennisniveau aantoonbaar en vastgelegd zijn inclusief een aantekening reanimatie en AED. De GHOR conformeert zich aan de standaard die door de organisaties voor eerstehulpverlening wordt aangehouden. Op grond van de huidige praktijk wordt ook de aanwezigheid van een AED als standaard gezien.

ALS (Advanced Life Support)

De hulpverlening dient op basis van het Landelijke Protocol Ambulancezorg geboden te worden door bevoegd en bekwaam personeel van een zorginstelling met de beschikking over ALS-instrumentarium, zoals beschreven in de inventarislijst van het Landelijk Protocol Ambulancezorg⁵.

Aandachtspunten:

- Het betreft hier zorg ter plaatse en dus niet vervoerscapaciteit. Uitvoering van vervoer is te allen tijde voorbehouden aan de RAV Fryslân.
- Bij grote evenementen kan afgesproken worden om een extra ambulance stand-by te hebben in de regio. Dat telt niet als ALS-inzet op de evenementenlocatie.

Coördinatie

Coördinatie dient gezien de complexiteit van de organisatie en planvorming plaats te vinden op verschillend niveau van hulpverlening en middelen. De inzet van coördinatie is niet patiëntgericht, maar procesgericht. De inzet op dit niveau impliceert overigens niet altijd GHOR-aanwezigheid bij de uitvoering, maar actieve betrokkenheid van de GHOR bij de voorbereiding wordt wel als minimumeis aangehouden. Het gaat om multidisciplinaire afstemming op de evenementenlocatie. Wanneer GHOR-personeel tijdens het evenement aanwezig moet zijn, is de te leveren inzet ten minste vergelijkbaar met het competentieniveau van een Officier van Dienst Geneeskundige zorg (OVD-G).

⁵ <http://www.ambulancezorg.nl/nederlands/pagina/1033/richtlijnen-en-protocollen.html>

3.4 Nadere kwalitatieve analyse

Voor de inzet van hulpverleners bij een evenement geldt, naast het aantal gelijktijdige bezoekers verlichtende en verzwarende factoren. De factoren worden vastgesteld aan de hand van het digitaal aanvraagformulier evenementen GHOR (bijlage I), dat correspondeert met de eigenschappen genoemd in tabel 2.

Nr.	Verzwarende factor	Motivatie	Adviesrichting
1	<ul style="list-style-type: none"> Er is sprake van een meerdaags evenement met dezelfde bezoekers over meerdere dagen. Het evenement heeft een tijdelijke kampeervoorziening of tijdelijke huisvesting. Er is sprake van tatoeëring of piercing. Er is sprake van een tijdelijke douchevoorziening en/of bubbelbad. 	<ul style="list-style-type: none"> Het verzwarende risico is vooral gelegen op THZ gebied. <p>Bij een meerdaags evenement kan ook meer gebruik gemaakt worden van de EHBO-voorzieningen, bijvoorbeeld voor klachten en verwondingen die mensen anders thuis zelf zouden verzorgen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Doorgeleiden naar GGD, die op grond van haar verantwoordelijkheid zal moeten besluiten om een nader THZ-advies af te geven. Geen extra inzet van zorgcapaciteit. Mogelijk rekening houden met meer 'kleine' klachten en verwondingen.
2	Er wordt bovenmatig alcoholgebruik verwacht.	<p>Verhoogd risico op alcohol-intoxicaties. Dit vraagt mogelijk een andere kwaliteit zorg bij kleinere aantallen.</p> <p>Mogelijk ook een aanvullend advies gewenst in de preventieve sfeer.</p>	<p>Dit vereist een bredere of meer specifieke kennis dan EHBO.</p> <p>Als aandachtspunt zal hier zeker ook een verslavingsorganisatie als advies opgevoerd moeten worden. Uitbreiding van inzet met hulpverleners die ook in staat zijn om specifieke klinische beelden te herkennen.</p>
3	Er wordt bovenmatig middelengebruik verwacht	<p>Verhoogd risico op intoxicaties. Dit vraagt mogelijk een andere kwaliteit zorg bij kleinere aantallen.</p> <p>Mogelijk ook een aanvullend advies gewenst in de preventieve sfeer.</p>	<p>Dit vereist een bredere of meer specifieke kennis dan EHBO.</p> <p>Als aandachtspunt zal hier zeker ook een verslavingsorganisatie als advies opgevoerd moeten worden. Uitbreiding van inzet met hulpverleners die ook in staat zijn om specifieke klinische beelden te herkennen.</p>
4	Evenement is gericht op mensen met een beperking	Afhankelijk van de beperking beoordelen of specifiek aanvullend advies gewenst is.	Geadviseerd wordt om gebruik te maken van advisering vanuit betreffende koepelorganisaties c.q. Gespecialiseerde hulpverleningsinstellingen. Bij evenementen voor specifieke groepen is kennis vaak bij de organisatie aanwezig.
5	Omgevingsfactoren in relatie tot doelgroep brengen extra risico's met zich mee	<p>Risicofactoren zijn o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> Evenement voor kinderen in buurt open water. Evenement in de buurt van een risicobedrijf 	Vanuit optiek van monodisciplinaire advisering zijn niet direct maatregelen nodig. Het is wel een aandachtspunt voor multidisciplinaire advisering.
6	Ruimtelijk profiel evenemententerrein	<p>Risicofactoren zijn o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> Omvang terrein Aantal plaatsen met attracties Toegankelijkheid 	Uitbreiding zorgcapaciteit dan wel spreiding van voorzieningen of inzet extra posten

Nr.	Verzwarende factor	Motivatie	Adviesrichting
7	Evenement is gericht op mensen die een zware fysieke inspanning gaan leveren	Ervaring leert dat hier bijvoorbeeld vaker reanimaties voorkomen. Dit kan een reden zijn om eerder ALS-hulpverlening te indiceren dan volgens tabel 1.	Uitbreiding zorgcapaciteit op ALS-niveau
8.	Ten gevolge van het evenement ontstaat een beperking in de hulpverleningscapaciteit aan omwonenden.	Mensen in de binnenring van een hardloopevenement zijn bijvoorbeeld minder bereikbaar. De aanrijroute naar een plaats is bijvoorbeeld afgesloten ten gevolge van het evenement.	Afstemming met RAV Fryslân / Meldkamer Noord Nederland om vervoerscapaciteit veilig te stellen (calamiteitenroutes). Uitbreiding van zorgcapaciteit op ALS-niveau.

Tabel 2: Verzwarende factoren

4. Evenementen op Waddeneilanden

In het risicoprofiel van Veiligheidsregio Fryslân zijn een aantal kernwaarden genoemd qua risico die ook invloed kunnen hebben op de evenementen die worden gehouden op de Waddeneilanden. De kernwaarden zijn:

- Geïsoleerde ligging
- Beperkte bereikbaarheid
- Niet direct paraat hebben van alternatieven in de hulpverlening
- Zelfredzaamheid

Vanuit geneeskundig oogpunt betekent dit dat de Waddeneilanden over beperkte medische voorzieningen en transport beschikken. Door de hiervoor genoemde punten komen evenementen op de Waddeneilanden eerder in aanmerking voor maatwerk gelet op de verzwarende factoren in het ruimtelijk profiel (zie tabel 2). In het maatwerk zal vanuit geneeskundig aspect extra aandacht zijn voor de niveaus van de geneeskundige inzet inclusief de aanvullende criteria deskundigheid en de uitbreiding van de zorgcapaciteit.

Bureau GHOR stemt dit af met de betreffende gemeente en RAV Fryslân.

5. Technische Hygiëne

5.1 Inleiding

De GGD is op grond van de Wet Publieke Gezondheid verantwoordelijk voor het afgeven van een inhoudelijk advies op het gebied van technische hygiëne in het kader van de preventie van gezondheidsproblemen. Bureau GHOR treedt bij de advisering voor de vergunningverlening op als 'loket', zodat de gemeente een aanspreekpunt heeft. Daarom wordt in deze handreiking alleen volstaan met een beschrijving op hoofdlijnen. Het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid (LCHV), ondergebracht bij het RIVM, heeft hygiënerichtlijnen voor publieksevenementen opgesteld. Deze richtlijnen zijn en blijven leidend bij de voorliggende handreiking.

Deze richtlijnen gelden in het geval dat bij een evenement speciale voorzieningen getroffen moeten worden, die in de meeste gevallen van tijdelijke aard zijn. Tijdelijk wil zeggen dat de voorzieningen na het evenement weer worden verwijderd. Tijdelijke voorzieningen behoeven speciale aandacht waar het gaat om de overdracht van schadelijke micro-organismen zo beperkt mogelijk te houden. Technische hygiënezorg is hierbij noodzakelijk.

Bij publieksevenementen is een onderscheid te maken tussen evenementen waarbij bezoekers slechts voor korte duur verblijven en evenementen waarbij bezoekers ook overnachten (in tenten of gebouwen). Er zijn immers evenementen die slechts een dag duren en er zijn meerdaagse evenementen. De evenementen kunnen zowel in daarvoor bestemde locaties (bijvoorbeeld aangewezen evenementencomplexen) plaatsvinden, als in of op tijdelijke locaties, zowel buiten als binnen.

Een evenement levert een verhoogd infectierisico door:

- Speciale kenmerken van bezoekers (risicogroep)
- Het aantal bezoekers
- Aard van de tijdelijke voorzieningen

5.2 Advies en controle

De THZ-risico's worden in deze handreiking niet meer afzonderlijk gewogen. Er wordt uitgegaan van:

- Standaardvoorschriften kunnen door de GGD in de regio gemandateerd worden aan de GHOR via werkafspraken. Het advies dat de GHOR dan uitbrengt is altijd een 'standaardadvies'.
- Onderwerpen die volgens de checklist tot de verzwarende factoren gerekend worden, zullen door bureau GHOR altijd doorgeleid worden naar de GGD om een maatwerk te verkrijgen op THZ-gebied.

Standaardvoorschriften hebben betrekking op:

- Tijdelijke drinkwatervoorzieningen
- Toiletten
- Kleedruimten en douches
- Afvalverwijdering
- Lozen van afvalwater

Zaken die zeker door de GGD moeten worden beoordeeld zijn:

- Huisvesting en overnachting op een tijdelijke kampeergelegenheid
- Huisvesting en overnachting in ter beschikking gestelde gebouwen (bijvoorbeeld scholen)
- Evenementen met dieren
- Spel- en zwemgelegenheden (speeltoestellen, zandbakken)
- Tijdelijke horeca
- Dance-events of andere soortgelijke evenementen

De GGD heeft naast deze inhoudelijke adviestaak ook een inspecterende taak bij:

- Het aanbrengen van piercings en tatoeages

Op verzoek van de gemeente kan de GGD een inspectie instellen naar naleving van deze richtlijnen. De organisator dient aan deze inspectie zijn medewerking te verlenen.

6. Relatie tot de organisator en ketenpartners

6.1 GHOR in relatie tot de organisator van het evenement

6.1.1 Verantwoordelijkheidsverdeling geneeskundige inzet

De verantwoordelijkheid voor de organisatie van een goede hulpverlening conform de vergunningeisen ligt onder normale omstandigheden bij de organisator.

De verantwoordelijkheidsverdeling voor de geneeskundige hulpverlening kan als volgt worden beschreven:

1. Onder reguliere omstandigheden is de (medische) voorziening op het evenemententerrein de verantwoordelijkheid van de organisator. De uitvoering is in handen van de organisator en haar partners. In deze uitvoering heeft bureau GHOR geen rol. Bij risicovolle evenementen verzoekt bureau GHOR de organisatie binnen twee weken na het evenement een terugkoppeling te geven over het verloop van het evenement, aantal zorgcontacten en andere bijzonderheden (zie format bijlage 4).
2. Onder reguliere omstandigheden kan inzet van spoedeisende medische hulpverlening (niveau ALS) op een evenemententerrein noodzakelijk zijn.
  - Indien aanwezigheid van ambulance hulpverlening is opgenomen in de vergunning geschiedt de inzet op een afgesloten evenemententerrein onder verantwoordelijkheid van de organisator.
  - Indien aanwezigheid van een ambulance niet in de vergunning is opgenomen of indien het niet handelt op een afgesloten evenemententerrein, mag dit alleen in onderaannemerschap van RAV Fryslân en in opdracht van de Meldkamer Noord Nederland (Ambulancezorg).
3. Onder bijzondere omstandigheden (groot ongeval of calamiteit) vindt er opschaling plaats via de reguliere procedures in het kader van gecoördineerde regionale incidentbestrijdingsprocedure (GRIP) Fryslân⁶. De geneeskundige inzet (medisch/verzorgingscapaciteit) ingehuurd door de evenementenorganisatie valt bij opschaling onder regie van de GHOR, de verantwoordelijkheid blijft bij de inhurende organisator.

De organisator van een evenement heeft ook verantwoordelijkheid voor het directe effectgebied van een evenement en dient ook dat gebied als evenemententerrein te beschouwen. Zo worden organisatoren van grote evenementen verplicht om de door hen ingehuurde ambulances minimaal nog een uur beschikbaar te houden tijdens de uitstroom van het publiek. Het evenemententerrein wordt gedurende deze periode vergroot met een nader bepaald gebied rondom het evenemententerrein.

6.1.2 Verantwoordelijkheden / taken organisator

De verantwoordelijkheden voor en taken van de organisator zijn gekoppeld aan de classificering van het evenement conform het regionaal beleid. De hieronder beschreven punten kunnen als richtlijn worden gebruikt. Bureau GHOR heeft een adviserende rol naar de gemeente en de gemeente verstrekt de vergunning aan de organisatie. Wat de verantwoordelijkheden van de organisatie zijn ten aanzien van planvorming is bepaald door de gemeente.

- Bij reguliere evenementen (A) dient de organisator te voldoen aan de (indien nodige) vergunningseisen, deze staan omschreven in het standaardadvies (bijlage II). Er is geen speciale beschrijving nodig in de vorm van een draaiboek.
- Bij aandachtsevenementen (B) dient de organisator minimaal een zorgparagraaf op te nemen in het organisatiedraaiboek.
- Bij risicovolle evenementen (C) dient de organisator een gezondheidsplan (als onderdeel van het veiligheidsplan) te maken. Het gezondheidsplan dient overeen te komen met de vergunningseisen die opgesteld zijn naar aanleiding van het advies van bureau GHOR.

Bij grote risicovolle buitenevenementen (C) dient de organisator in het gezondheidsplan aan te geven bij welke bijzondere weergeerelateerde omstandigheden hij aanvullende maatregelen neemt. In het plan dient te zijn aangegeven hoe hij in de voorbereiding en tijdens het evenement het weer monitort, hoe en met welke expertise hij dit beoordeelt in relatie tot gezondheidsrisico's en hoe en met welke expertise hij bepaalt welke aanvullende maatregelen genomen dienen te worden. Door dit al vooraf te

⁶ Bron: www.veiligheidsregiofryslan.nl/grip

beschrijven is advisering vooraf mogelijk. Hierdoor wordt belangrijk tijdverlies voorkomen wanneer deze omstandigheden zich voordoen. De organisatie hoeft in dit plan alleen aan te geven hoe de uitvoering loopt.

Wanneer het om een risicovol evenement (C) gaat, dient de organisator binnen twee weken na het evenement volgens het evaluatieformulier (bijlage 4) het aantal en de soort zorgcontacten door te geven aan bureau GHOR. De gegevens van de organisator en eventuele ketenpartners worden gebruikt in de evaluatie van het evenement en de eventuele advisering voor komende evenementen. Inhoudelijke registratie en verslaglegging ten behoeve van naslag en verantwoording is een verantwoordelijkheid van de organisator en de door hem ingehuurd zorgleveranciers.

6.2 Bureau GHOR in relatie tot haar ketenpartners

Bureau GHOR heeft een loketfunctie voor de geneeskundige keten richting de gemeente. Een advies van bureau GHOR behelst het totaal van de geneeskundige en gezondheidskundige zorg zowel regulier als gericht op het evenement. Voor inhoudelijke ondersteuning hierbij maakt bureau GHOR afspraken met haar ketenpartners. Omgekeerd geldt ook dat bureau GHOR er voor zorgt dat relevante informatie met betrekking tot een evenement onder de aandacht wordt gebracht van haar ketenpartners.

- Bij een risicovol evenement met de aanwezigheid van een GHOR-coördinator in het Veiligheidsteam zal een GHOR-draaiboek⁷ worden opgesteld door bureau GHOR dat naar alle relevante ketenpartners wordt gestuurd.
- Bij een risicovol evenement zonder een GHOR-coördinator en (grotere) aandachtsevenementen met een voor de hulpverleningsdiensten relevante aandachtspunten, wordt door bureau GHOR melding gedaan volgens een meldingsformulier onder andere aan de Meldkamer Noord Nederland.

De betreffende documenten zijn beschikbaar via het extranet van bureau GHOR.

6.2.1 RAV Fryslân

Voorafgaande aan grotere aandachtsevenementen (B) en de risicovolle evenementen (C) is er afstemming tussen RAV Fryslân en bureau GHOR. De afstemming richt zich met name op de in te zetten geneeskundige eenheden zoals (standby) ambulances, motorambulance, ambulanceboot, ambulance biketeam. Ten tijde van het evenement is RAV Fryslân leverancier van de functie OVD-G⁸, ambulanceteam voor de Geneeskundige Combinatie en indien geadviseerd en aangevraagd bij de RAV personeel voor de geneeskundige eenheden op het gebied van ALS-hulpverlening.

6.2.2 Meldkamer Noord Nederland (Ambulancezorg)

Voorafgaande aan de risicovolle evenementen is er afstemming tussen de Meldkamer Noord Nederland (Ambulancezorg) en bureau GHOR. De afstemming richt zich met name op de verbindingen, opschalingsprocedures, bijstand en de gewondenspreiding. Indien er een GHOR-coördinator aanwezig is bij een evenement zal waar nodig contact opgenomen worden met de meldkamer om de continuering van zorgvraag en zorgaanbod te monitoren. Ten tijde van het evenement kan indien geadviseerd of op grond van het mogelijk verhogen van de zorgvraag functionarissen van de Meldkamer Ambulancezorg Noord Nederland worden ingezet op het evenemententerrein in een verbindingswagen.

6.2.3 Nederlandse Rode Kruis en EHBO-verenigingen

Zoals in § 6.1.2 is aangegeven is de organisator zelf verantwoordelijk voor de inhuur van (medische) voorzieningen. Bij risicovolle evenementen kan er afstemming zijn met bureau GHOR in het bredere kader van de geneeskundige inzet en de coördinatie van de GHOR. Ten tijde van het evenement zullen (gespecialiseerde) EHBO-ers worden ingezet om eerste hulp te kunnen verlenen.

⁷ Indien voor het evenement een multidisciplinair veiligheidsplan wordt gemaakt kan dit ook een paragraaf betreffen. Het draaiboek kan in de vorm van een METHANE-bericht of een beschrijvende versie op grond van CSCATTT.

⁸ Dit geldt ook regulier bij reguliere operationele inzetten

6.2.4 Ziekenhuizen en Dokterswacht Friesland

In eerste instantie hebben de Friese ziekenhuizen en Dokterswacht Friesland geen taak tijdens evenementen. Bureau GHOR informeert hen in het kader van mogelijke verstoring van de continuïteit van zorg.

Bijlage 1 Aanvraagformulier evenementen GHOR

Om te beoordelen of u ten aanzien van geneeskundige en/of gezondheidskundige aspecten van een evenement maatwerkadvies moet aanvragen bij bureau GHOR kunt u onderstaande formulier invullen. Wanneer standaardadvies voldoende is, krijgt u dit gelijk in uw mailbox, mocht maatwerkadvies noodzakelijk zijn dan kunt u dat direct aanvragen.

Gegevens aanvrager

Naam gemeente *

Voorletter(s) *

Achternaam *

Geslacht *

Man

Vrouw

Functie *

Adres *

Postcode *

Plaats *

Telefoon *

Emailadres *

Gegevens evenement

Naam evenement *

Locatie evenement *

Aantal dagen *

Eén dag

Meerdere dagen

Verwachte aantal bezoekers *

Datum of data *

Tijdstip of tijdstippen *

Checklist

Met de checklist kunt u beoordelen of standaardadvies voldoende is of dat maatwerkadvies van bureau GHOR noodzakelijk is.

1. Is er sprake van een meerdaags evenement waarbij gebruik wordt gemaakt van tijdelijke huisvesting of een tijdelijke kampeervoorziening? *

Ja

Nee

Toelichting: er zijn mogelijk extra maatregelen nodig op het gebied van technische hygiënezorg.

Wordt er gebruik gemaakt van watervernevelling (bijvoorbeeld douche, fontein of natmaken van bezoekers met een waterslang) of worden er zwem- speel- of bubbelbaden of zandbakken op het evenemententerrein geplaatst? *

Ja

Nee

Zijn er bij het evenement (huis)dieren betrokken? *

Ja

Nee

Worden er tattoos (incl. permanente make-up) of piercings gezet op het evenement? *

- Ja
 Nee

Wordt er voedsel bereid buiten de reguliere horecavoorzieningen of in een uitbouw van een reguliere horecavoorziening? *

- Ja
 Nee

2. Worden er meer dan 2.000 bezoekers en/of deelnemers verwacht? *

- Ja
 Nee

3. Worden er gelijktijdig meer dan 2000 bezoekers verwacht? *

- Ja
 Nee

Toelichting: de omvang van het evenement vraagt extra aandacht, mogelijk multidisciplinair.

4. Is de verwachting dat er onder de doelgroep sprake is van de volgende risicovolle kenmerken? Ouderen / Zuigelingen en kinderen tot en met 4 jaar / Zwangeren / Chronisch zieken / Mensen met excessief drank en/of drugs gebruik *

- Ja
 Nee

Toelichting: Doelgroep dit hulp nodig heeft bij evacuatie?

5. Brengt het ruimtelijk profiel van een evenemententerrein extra risico's met zich mee? *

- Ja
 Nee

Toelichting: De uitgestrektheid van een terrein, meerdere attracties en/of podia of moeilijke toegankelijkheid vragen extra beoordeling.

6. Ontstaat ten gevolge van het evenement beperking in de hulpverleningscapaciteit van omwonenden? *

- Ja
 Nee

Toelichting: Bijvoorbeeld reguliere aanrijdroutes zijn door een evenement afgesloten.

NEE

Wanneer u alle bovenstaande vragen hebt beantwoord met NEE dan volstaat het standaardadvies. In dit geval vinkt u hieronder "Standaardadvies" aan en klikt vervolgens op "Verder". U ontvangt het standaardadvies direct in uw mailbox. De ingevulde checklist wordt automatisch verzonden naar bureau GHOR. Bureau GHOR is daarna vrij om alsnog een advies uit te brengen, mochten het noodzakelijk zijn.

JA

Wanneer u één van bovenstaande vragen met JA hebt beantwoord is een adviesaanvraag voor maatwerk noodzakelijk. Vink daarvoor hieronder "Maatwerk" en klik op "Verder". Vervolgens kunt u relevante documenten toevoegen en de aanvraag indienen.

Standaardadvies of maatwerk

Wilt u standaardadvies of maatwerk inwinnen? *

Standaardadvies

Maatwerk

Maatwerk aanvragen

Relevante documentatie

Relevante documenten om toe te voegen aan uw adviesaanvraag zijn in ieder geval: 1) De vergunningsaanvraag aan de gemeente, 2) Het draaiboek (inclusief medisch gedeelte) en 3) De plattegrond. Daarnaast kunt u bijlagen meesturen waarvan u verwacht dat ze voor de beoordeling van de adviesaanvraag relevant zijn.

Bent u akkoord met onderstaande voorwaarden?

Goedgekeurd

Afgekeurd

Voorwaarden voor maatwerk

De indiener verklaart bekend te zijn met onderstaande werkwijze en deze te accepteren: Bij GHOR bureau Fryslân is de doorlooptijd voor de complete gezondheidskundige adviesaanvraag maximaal 15 werkdagen. Het GHOR-bureau zorgt ervoor dat, indien nodig, partners als GGD Fryslân bij het advies betrokken wordt. In principe wordt het advies per mail afgegeven. Wanneer in uitzonderlijke gevallen het advies mondeling wordt afgegeven, wordt dit altijd per mail bevestigd. De gemeente neemt het gezondheidskundig advies van het GHOR-bureau over en voegt het toe aan de vergunning. Indien de gemeente het gezondheidskundig advies van het GHOR-bureau niet overneemt wordt het GHOR-bureau schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte gebracht. GHOR bureau Fryslân krijgt een afschrift van de vergunning. De gemeente kan aan het GHOR-bureau vragen een schouw uit te voeren en het GHOR-bureau kan ook op eigen initiatief overgaan tot een schouw.

Bijlage 2 Standaardadvies

Het standaardadvies bureau GHOR Fryslân is voor evenementen tot 2.000 gelijktijdige bezoekers zonder verzwarende factoren.

Dit advies kan door de gemeente gebruikt worden indien uit de checklist is gebleken dat er geen maatwerk bij bureau GHOR van toepassing is. De gemeente kan op basis van het standaardadvies voorwaarden opnemen in de vergunning of het standaardadvies meegeven aan de evenementenorganisator.

Het standaardadvies bestaat uit drie onderdelen:

- Op basis van het aantal gelijktijdig aanwezige bezoekers vaststellen van het aantal in te zetten zorgverleners.
- Algemene regels voor de inrichting van de eerstehulp post.
- Algemene regels op het gebied van de technische hygiënezorg.

Vaststelling van het aantal in te zetten hulpverleners

(Geneeskundige) Hulpverlening

De algemene regel voor de inzet van eerste hulpverleners is 1 hulpverlener per 1.000 gelijktijdig aanwezige bezoekers, met een minimum van 2 hulpverleners. Een ondergrens waarbij eerste hulpverleners niet nodig zijn, is niet op voorhand aan te geven.

Gelijktijdige bezoekers	BLS-hulpverlening
Tot 999	2
1.000 – 1.999	2

Het gaat om hulpverleners van het niveau van Basic Life Support, waar traditioneel de reguliere eerste hulpverlener (EHBO) onder wordt verstaan. De hulpverleners moet in staat zijn om een generieke basishulp te leveren zonder specifieke hulpmiddelen. De aantoonbare expertise ligt op het niveau zoals beschreven wordt in de European First Aid Manual (EFAM) of het Oranje Kruisboekje. We conformeren ons daarmee aan de standaarden die door de eerstehulpverleningsorganisaties worden aangehouden. Op grond van de huidige praktijk wordt daarom AED ook als standaard aangehouden. Verder moet altijd gegarandeerd zijn dat het evenemententerrein toegankelijk is voor de aan- en afvoer van ambulances.

Als er voor het evenement specialistische geneeskundige kennis nodig is, zal een advies van bureau GHOR gevraagd moeten worden.

Algemene regels voor de inrichting van een EHBO voorziening

Wanneer in de vergunning is aangegeven dat een eerstehulp post aanwezig dient te zijn, wordt uitgegaan van de volgende minimale eisen:

Herkenbaarheid

- Duidelijk zichtbare verwijzing vanuit het gehele evenemententerrein met bij voorkeur internationale symbolen
- Eerstehulpverleners dienen duidelijk herkenbaar te zijn

Bemensing

- Eerstehulpverleners dienen in bezit te zijn van een geldig eerstehulpdiploma, inclusief aantekening reanimatie en AED-bediening, en dit desgewenst te kunnen tonen

Post

- Een overdekte en verwarmde ruimte van minimaal 25m², bij voorkeur afsluitbaar
- Er dient een 220 V aansluiting, licht en stromend water te zijn
- Toilet beschikbaar
- Toegankelijk voor brancard en ambulance
- Bij middelengebruik: chill-outruimte
- Mogelijkheid voor registratie van hulpverlening

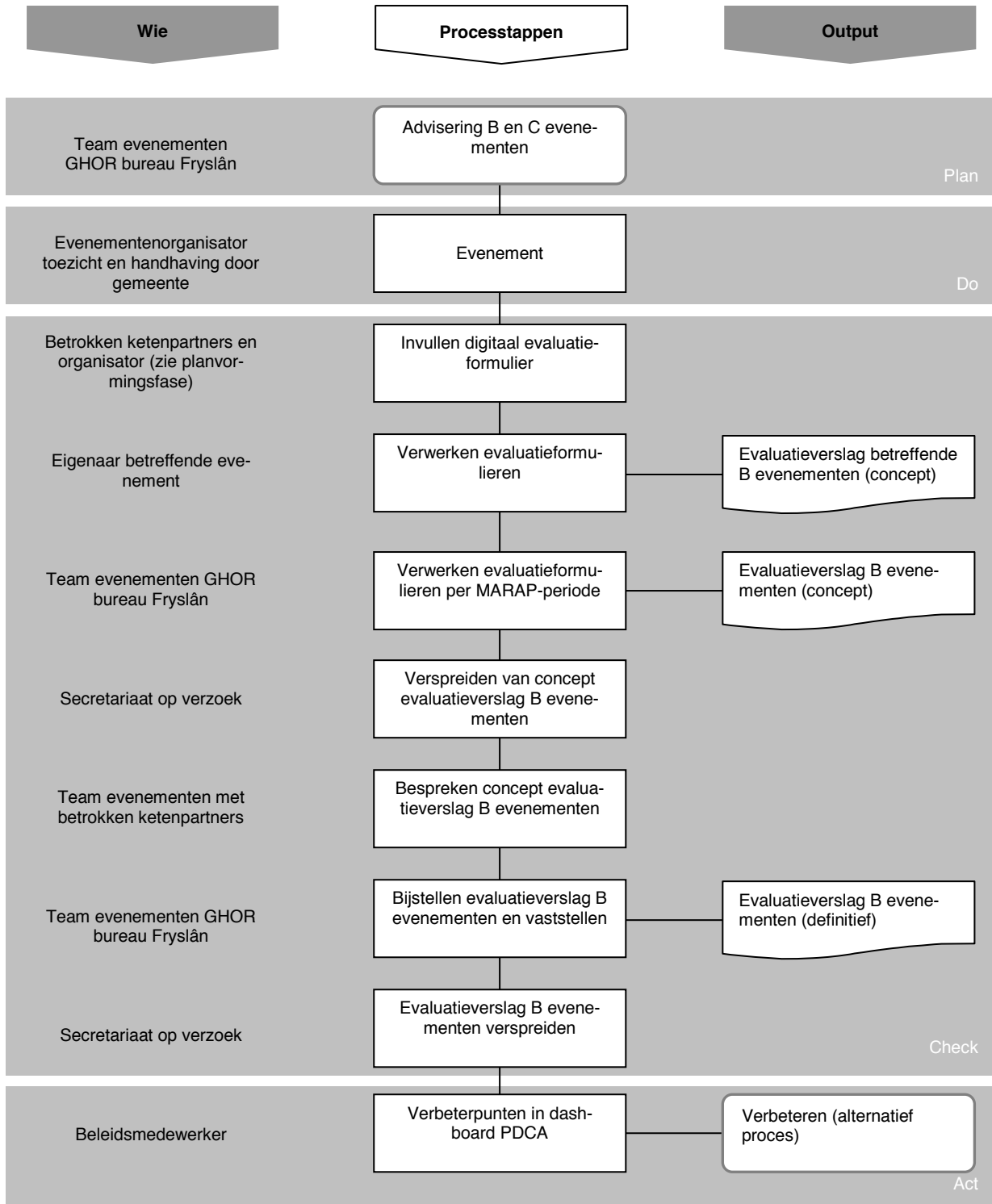
Uitrusting

- De ruimte dient permanent bemenst te zijn
- Eerstehulpkoffer met een standaarduitrusting volgens het Oranje Kruis inclusief AED of volgens EFAM
- Bij sportevenementen: materialen om te koelen en eventueel spalkmateriaal
- Tafel
- Stoelen
- Brancard
- Communicatiemiddelen (communicatieprotocol EHBO en EHBO naar organisatie)
- Plattegrond en rasterkaart van het evenemententerrein

Algemene regels voor Technische Hygiënezorg

De organisator dient in het kader van de vergunning te voldoen aan de algemene richtlijnen voor publieksevenementen van het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid (LCHV), voor zover deze betrekking hebben op het evenement. Op verzoek van de gemeente kan GGD Fryslân een inspectie instellen naar naleving van deze richtlijnen. De organisator dient aan deze inspectie zijn medewerking te verlenen. De volledige richtlijnen zijn beschikbaar via www.lchv.nl

Bijlage 3 Evaluatie

Bijlage 4 Evaluatieformulier

Gemeente

Naam / soort evenement

Datum evenement

Locatie evenement

Tijdstip evenement

Functie tijdens evenement

Onvoldoende ☐ 1 – ☐ 5 Zeer goed	☐ ON = onbekend	☐ GM = geen mening					
Algemeen							
Hoe heeft u het evenementen in het algemeen ervaren?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ ON	☐ GM
Hoe bent u bij aanvang van het evenement geïnformeerd?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ ON	☐ GM

Leiding en Coördinatie	Command en Control						
Hoe verliep de samenwerking met de organisatie?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ ON	☐ GM
Hoe verliep de samenwerking met de coördinator GHOR?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ ON	☐ GM
Hoe verliepen de overleg momenten?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ ON	☐ GM
Hoe verliep de samenwerking met teamgenoten?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ ON	☐ GM
Hoe verliep de samenwerking met andere partijen o.a. politie, security, gemeente, brandweer, overige diensten?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ ON	☐ GM
Toelichting							

Veiligheid	Safety						
Vond u de werkomgeving veilig?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ ON	☐ GM
Toelichting							

Communicatie	Communication						
Hoe verliep volgens u de verbindingen en communicatie?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ ON	☐ GM
Toelichting							

Verkenning en inschatting	Assessment						
EHBO voorziening							
Hoe vond u de bereikbaarheid van de EHBO-voorziening?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ ON	☐ GM
Hoe vond u de zichtbaarheid (verwijzingen) van de EHBO-voorziening?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ ON	☐ GM
Hoe vond u de plaatsing (locatie) van de EHBO-voorziening?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ ON	☐ GM
Had u de juiste hulpmiddelen / voorzieningen tot uw beschikking voor een goede hulpverlening?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ ON	☐ GM

Verkenning en inschatting	(Vervolg)					Assessment	
Technische hygiëne							
Waren de toiletten voldoende, schoon, zichtbaar en goed verlicht?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ ON	☐ GM
Waren de Chemische toiletten voldoende, zichtbaar en goed verlicht?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ ON	☐ GM
Waren de (tijdelijke) drinkwatervoorzieningen voldoende, zichtbaar en goed verlicht?	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ ON	☐ GM

Onwelwordingen (in te vullen door ambulance personeel)	
Lichte onwelwording , algehele malaise, misselijkheid, duizeligheid, angst, buikpijn, etc	Hersenschudding
Allergische reactie , <u>geen</u> plaatselijke reactie, maar reactie over het hele lichaam	Hyperventilatie
Benauwdheid	Insult , "Epileptische aanval"
Bewustzijnsstoornis , onvoldoende reactie op aanspreken en aanschudden	Onderkoeling , koud en versuft
CVA , hersenbloeding, herseninfarct	Opwindingsdelier , agitatie, geen contact, geen overgave
Hartklachten	Oververhitting , warm, bleek en versuft
	Psychose , wanen, hallucineren
Blessures / letsels / trauma's (aantal)	Overig
Lichte blessure , blaren, kneuzingen, kleine wonden, etc.	
Bloedingen , ernstige verwondingen	
Brandwonden , tweedegraads of derdegraads	
Botbreuken of ontwrichtingen	
Gebitsletsel	
Insectenletsel , grote plaatselijke reactie met doorsnede >10 cm	
Meervoudig , combinatie van letsels	

Alcohol en drugs	Gezondheidsrisico's	Bijzondere incidenten
Hoeveel van bovenstaande incidenten waren alcohol en/of drugs gerelateerd?	Welke specifieke risico's voor bezoekers zijn opgemerkt?	Beschrijf alle ernstige en specifiek opvallende gebeurtenissen
Combinatie Alcohol en drugs		
Alcohol Geen Drugs		
Drugs Geen Alcohol		

Verwijzingen, alle verwijzingen (aantal en aard) beschrijven			
Naar huisarts	Naar ziekenhuis, per ambulance	Naar ziekenhuis, met eigen vervoer	Overige verwijzingen

Bijzonderheden over
organisatie/faciliteiten
en overige opmerkin-
gen

Bureau GHOR Fryslân gebruikt dit formulier om:

- te kijken of het gegevens advies met betrekking tot zorgaanbod klopt met de zorgvraag tijdens een evenement en
- te kijken of er ook overeenkomsten zijn in letselbeeld bij verschillende dezelfde type evenementen.

Bijlage 5 Begrippenlijst

Aandachtsevenement (B-evenement)	B-evenement: evenement waarbij gezondheidsrisico's voor burgers aannemelijk is
AC Gz	Algemeen Commandant Geneeskundige zorg
ALS	Advanced Life Support: het stabiliseren van het slachtoffer terwijl de behandeling wordt voortgezet
APV	Algemene Plaatselijke Verordening, een door de gemeente bedachte regel die voor alle burgers geldt
BLS	Basis Life Support: basishulp zonder hulpmiddelen
Bureau Bevolkingszorg	Het Bureau Bevolkingszorg coördineert de voorbereiding van de gemeentelijke processen op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing en ondersteunt de gemeentelijke samenwerking op het gebied van bevolkingszorg
Bureau GHOR Fryslân	Houdt zich bezig met de voorbereiding van de geneeskundige hulpverlening op een crisis
Calamiteitenplan	In dit plan wordt uitgelegd hoe een evenementenorganisator is voorbereid op calamiteiten
Calamiteitenroute	Alternatieve route die gebruikt kan worden om een bestemming te bereiken in geval van calamiteiten
Continuïteit	Het evenwicht tussen zorg- en zorgaanbod
CSCATTT	C: Command and control, S: Safety, C: Communication, A: Assesment, T: Traige, T: Treatment, T: Transport
Dokterswacht Friesland	Organisatie waarbij het meerderendeel van de Friese huisartsen is aangesloten, burgers kunnen hier van 17.00 - 08.00 terecht en in het weekend
EFAM	European First Aid Manual
Effectgebied	Gebied dat getroffen wordt door het effect van een incident
Evaluatie	Achteraf beoordelen en eventuele verbeterpunten benoemen
Evenement	Elke voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak
Evenementenorganisator	Organisatie die het evenement organiseert
Evenemententerrein	Terrein waarop het evenement plaatsvindt
Extranet Veiligheidsregio Fryslân	Het Extranet is een besloten deel op de website van Veiligheidsregio Fryslân, waar bevoegde partners door inloggegevens toegang hebben
Geneeskundige en gezondheidskundige risico's	Mogelijk gevaar voor de gezondheid van burgers
Geneeskundige hulpverlening	Hulpverlening die onder andere verricht wordt door ambulancediensten, ziekenhuizen, GGD'en en huisartsen
Geneeskundige keten (ketenpartners)	Geheel van zorgorganisatie die geneeskundige hulp verlenen, onder andere ambulancediensten, ziekenhuizen, GGD'en en huisartsen.
Gezondheidsketen	Geheel van zorgorganisatie die geneeskundige hulp verlenen, onder andere ambulancediensten, ziekenhuizen, GGD'en en huisartsen.
Gezondheidsplan	Hierin staat beschreven hoe de geneeskundige en gezondheidskundige hulpverlening tijdens een evenement is georganiseerd in het kader van de uitvoering
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GHOR Fryslân	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio Fryslân
GNK-C	Geneeskundige Combinatie
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdings Procedure, zie www.vrfryslan.nl/grip
Hulpverleningscapaciteit	Beschikbare hulpdiensten aanwezig bij het evenement of in de buurt.
Integrale advisering	Gezamenlijk advies van Brandweer, Politie, Bevolkingszorg en GHOR voor het verlenen van een evenementenvergunning.
Koepelorganisaties	Is een organisatie waarin verschillende instellingen/organisaties vertegenwoordigd zijn
Kwalitatief advies	Heeft betrekking op de kwaliteit van het advies
Kwantitatief advies	Is het aantal EHBO'ers, ambulances, etc die paraat moeten staan of

	het aantal toiletten dat beschikbaar moet zijn
LCHV	Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid
Loketfunctie	Wat geneeskundig/gezondheidskundig advies kunnen gemeenten bij bureau GHOR terecht, bureau GHOR stemt weer af met betrokken ketenpartners
Maatwerkadvies	Geneeskundig en gezondheidskundige advies op maat gemaakt voor een specifiek evenement
METHANE-bericht	Manier waarop de geneeskundige keten feitelijke informatie schematisch weergeeft. M: Major incident, E: Exact location, T: Type of incident, H: Hazards (gevaren), A: Acces (aanrijroute), N: Number of casualties, E: Emergency services (aanwezig geneeskundig materieel)
MKA NN	Meldkamer Ambulancezorg Noord Nederland
Monodisciplinair	Hierbij zijn verschillende zorgorganisaties betrokken, bijvoorbeeld ambulancediensten, ziekenhuizen en het NRK
Multidisciplinair	Hierbij zijn verschillende hulpdiensten betrokken, bijvoorbeeld brandweer, geneeskundige hulpdienst en politie
Netwerkfunctie	Contacten onderhouden binnen het netwerk van organisaties betrokken bij evenementen
NRK	Nederlandse Rode Kruis
Openbaar bestuur	Het geheel van structuren en processen waarbinnen voor de maatschappij bindende beslissingen worden genomen
Openbare Orde en Veiligheid	Situatie gekenmerkt door afwezigheid van vijandigheid en ander gedrag dat een ordelijk leven kan verstoren
Oranje kruisboekje	Lesmateriaal voor EHBO'ers
OvD-G	Officier van Dienst Geneeskundige zorg
RAV Fryslân	Regionale Ambulance Voorziening Fryslân
Regionale evenementenkalender	Kalender waarop alle evenementen staan dit in een bepaalde periode in Friesland plaats vinden
Regulier evenement (A-evenement)	A-evenement: evenement waarbij gezondheidsrisico's voor burgers beperkt is
Risicoanalysemodel	Via dit model kan bureau GHOR Fryslân welke geneeskundige en gezondheidskundige risico's er zijn voor een bepaald evenement
Risicoprofiel	Geeft inzicht in de aanwezige risico's in Friesland
Risicovol evenement (C-evenementen)	C-evenement: evenement waarbij gezondheidsrisico's voor burgers waarschijnlijk zijn
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
Scenario's	Beschrijving van een gebeurtenis die mogelijk kan plaats vinden en hoe de geneeskundige hulpdiensten hier mee kunnen gaan
Standaardadvies	Kant en klaar advies wat veelal volstaat voor reguliere evenementen
Steekproef	Selectie van evenementen uit de regionale evenementenkalender waarbij bureau na gaat of het afgegeven advies strookt met de praktijk
THZ	Technische Hygiëne Zorg
Veiligheidsadvies	Multidisciplinair advies met betrekking tot vergunningverlening van een evenement
Veiligheidsplan	In dit plan wordt uitgelegd hoe een evenementenorganisator is voorbereid op calamiteiten
Veiligheidsteam(overleg)	Tijdens het evenement overleg tussen hulpdiensten, gemeente en evenementenorganisatie over het verloop van het evenement
Vergunningsverleningsprocedure	Procedure van vergunningverlening binnen een gemeenten voor een evenement waarbij advies ingewonnen wordt bij verschillende interne en externe organisaties
Vergunningverlener	Medewerker van gemeente x die een evenementenvergunning verleent aan de evenementenorganisator
Verzorgingsgebied	Gebied waarbinnen een huisarts of ambulancedienst werkt
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
Waddeneilanden	Friese Waddeneilanden: Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog

WPG	Wet Publieke Gezondheidszorg
Zorgcapaciteit	Beschikbare EHBO'ers, ambulancepersoneel, etc bij het evenement of in de buurt
Zorgorganisaties	Geheel van zorgorganisatie die geneeskundige hulp verlenen, onder andere ambulancediensten, ziekenhuizen, GGD'en en huisartsen
Zorgstructuur	Structuur van geneeskundige hulpverleners aanwezig bij het evenement of in de omgeving